

BESZÁMOLÓ

**A LISZT FERENC ZENEMŰVÉSZETI EGYETEM
számára elvégezendő állományvédelmi munkáról**

**Patrica és Matrica Bt.
1114 Budapest,
Bartók Béla út 39.**

BEVEZETÉS

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem megbízásából állományvédelmi kezeléseket végeztünk el, az alábbi dokumentumokon:

1. SAVTALANÍTOTT PÉLDÁNYOK

- Szigeti 113 Beethoven: Hegedű-zongora szonáták. (Joachim J. kiadása). Leipzig: Peters, s.a. 79 old.
- Szigeti 122 Beethoven's Romanze in G-dur (hg.-zg.) op. 40. Hamburg: Pohle, s.a. 6+4 old.
- Szigeti 314 Fauré: Après un rêve (cselló-zg. átírat). Paris: Hamelle, s.a. 4 old.
- Szigeti 425 Kodály: Adagio, Új kiadás. Bp.: Rózsavölgyi és Tsa, 1910. 7+1 old.
- Szigeti 504 Milhaud: Corcovado, Tijuca. (hg.-zg.) 8+2 old.
- MsMus 197 Egressy: Szózat. (zenekari partitúra) Kézirat. 6 old.
- MsMus 205 id. Ábrányi K.: Dalár szózat. (kórus-fúvósegyüttes) (Part. és szól.) Kézirat. 20+32 old.
- MsMus 458 Koessler: O Sonn, ich bin dein Strahl – Canon. Kézirat. 8+12 lap
- MsMus 487 Koessler: Knabe und Veilchen (É-zg.) Kézirat. 8 old+ borító
- MsMus 930 Zimay: Magyar Király-himnusz (Vegyeskari-org.) Partitúra kézirat. 8 kis fólió
- MsMus 959/a/b Mosonyi M. Ébresztő. (Ffikar-fúvósegy, part + szól.) Kézirat. 18 old. + 20 lap
- RZ 5524 Duvernoy: École du mecanisme. Op. 120. (Bartók kiadás) Bp.-Leipzig: Bárd, 1920. 36 old.
- RGY(Z) 5540 Spohr: Sechs deutsche Lieder (É-zg.) 15 old.
- RK 984 Bizet: Carmen. Szövegkönyv. Bp.: Pfeiffer Ferdinánd, 1876. 40 old.
- RK 986 Webwr: A bűvös vadász. Szövegkönyv. Pest: Herz János, 1872. 29 old.
- RK 1005 Wagner: A Walkür. Szövegkönyv. Bp.: Pfeiffer Ferdinánd, 1889. 92 old.
- RK 1085 Angster József: Az orgona... Pécsdett: s.n. 1886. 143 old.
- RK 4533/V Sztankó Béla: Énekiskola V. rész. . Bp.: Franklin Társulat, 1933. 100 old.

2. TÁROLÓ DOBOZBA ELHELYEZETT PÉLDÁNY:

- MH 9025 Mihalovich: Toldi szerelme. Partitúra

3. FERTŐTLENÍTETT DOKUMENTUMOK:

- Horváth István zenetanár oklevele
- RK 1012 Jeep, Johann: Studenten gärtleins...
- RGY(Z) 8443/II Méthode de chant du Conservatoire a Paris
- RGY(Z) 18.523 Czerny: XX. variations pour le violon e pianoforte
- RGY(Z) 40.373 Svastics: Fóti dal
- RZ 4357 Loewe: In die Ferne
- RZ 4361 Kist: Ariette italienne...
- RZ 4362 Behrling: Vier Gesänge...
- RZ 4363 Kalliwoda: Sechs Gesänge
- RZ 4579 Chotek: Zweites rondinetto
- RZ 4985 Magyar dalok (Kolligátum) Pest: Wagner
- M 46185 Mozart: Flöte-Quintett Op.108. (szólamok)
- M 50355 Beethoven: Marsch (Egmont) zg. átirat
- LGY(Z) 379 Liszt: Grandes Etudes de Paganini, transcrites pour le Piano

Raktári szám nélkül:

- Le voleur, gazette des journaux francais... Hutieme année.
- Néhány oldalas zongora ill. orgona darabok az Antalffy hagyatékából, penészességük miatt m ég nincsenek állományban:
szerzők: Sanders, Rubinstein, Rimszkij-Korszakov, Kreisler, Drigo, Pinsuti

ÁLLAPOTFELMÉRÉS ÉS RESTAURÁLÁSI TERV

1. SAVTALANÍTOTT DOKUMENTUMOK

A dokumentum leírása:

Vegyes formátumú dokumentumanyag. Részben keménytáblás, bekötött tételek, részben bekötetlen, puha fedelű kották.

Állapot leírás:

A kották anyaga különböző mértékben savasodott, lapjaik besárgultak, törékennyé váltak. A lapszélek sok esetben töredezettek, hiányosak voltak. Több példány szétesett, megsérült, ezeket cellux-típusú, öntapadós, illetve enyves ragasztószalaggal erősítették meg. A törékeny lapok a ragasztások mentén újból elszakadtak-eltörték, a ragasztószalagok erős, besötétedett foltokat okoztak a papírok felületén.

Néhány kottafüzet vastagabb papírból készült, kiadói borítóval rendelkezett. Ezek a borítólapok még törékenyebbek és sérültebbek voltak, mint a kiadványok belső lapjai. Több példány keményításhoz egészvászonnal kötést kapott.

A kották jelen állapotukban állandó további sérüléseknek voltak kitéve.

Az elvégzett munkálatok:

-száraz tisztítás:

A lapokat óvatosan mikroszálás kendővel töröltük át, és ahol azt állapotuk engedte, radírporral tisztítottuk.

- savtalanítás:

A lapokat book keeper készülék segítségével, bepermetezéssel savtalanítottuk.

A kezeléshez felhasznált munkaidő: 40 munkaóra

2. - MH 9025 Mihalovich: Toldi szerelme. Partitúra

A dokumentum leírása:

Eredetileg keménytáblás kötésbe kötött, félvászon kötésű dokumentum.

Állapot leírás:

Digitalizálás során a kötet könyvtestét ívekre bontották szét, így a kötéssel való fizikai kapcsolata megszűnt. A lapok anyaga jó megtartású volt.

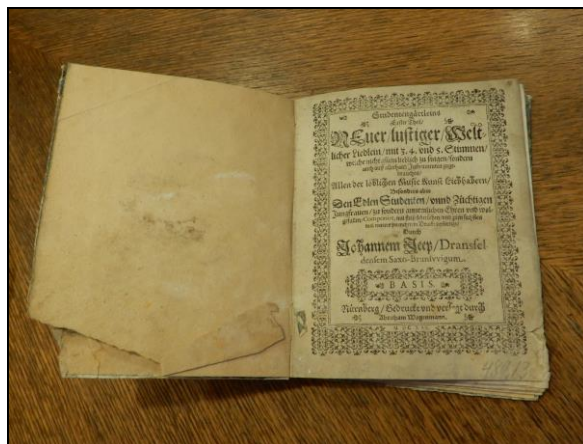

Az elvégzett munkálatok:

- Savmentes tároló doboz készítése

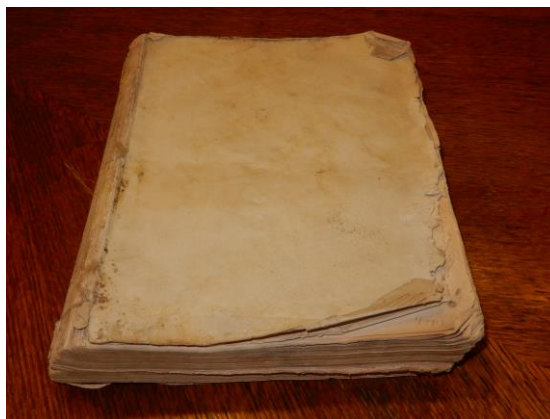
A munkához felhasznált idő: 25 munkaóra

3. FERTŐTLENÍTETT DOKUMENTUMOK:

A dokumentumok leírása:

Vegyes formátumú dokumentumanyag. Részben keménytablás, bekötött tételek, részben bekötetlen, puha fedelű kották, valamint egy darab oklevél.

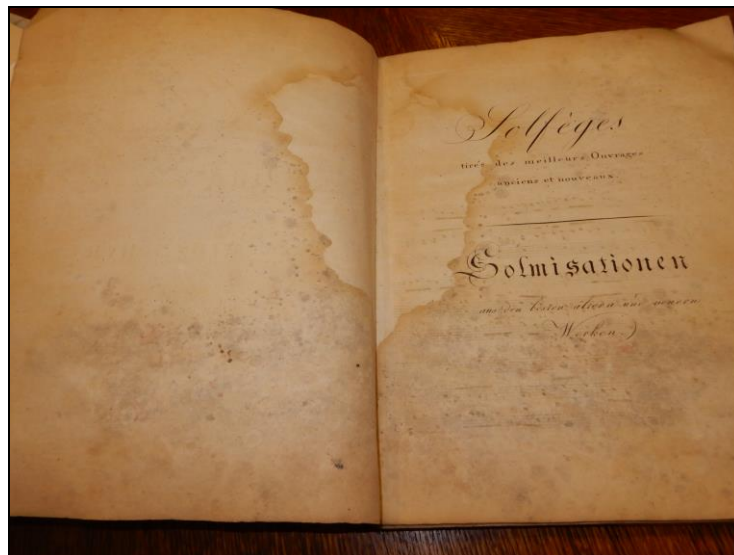
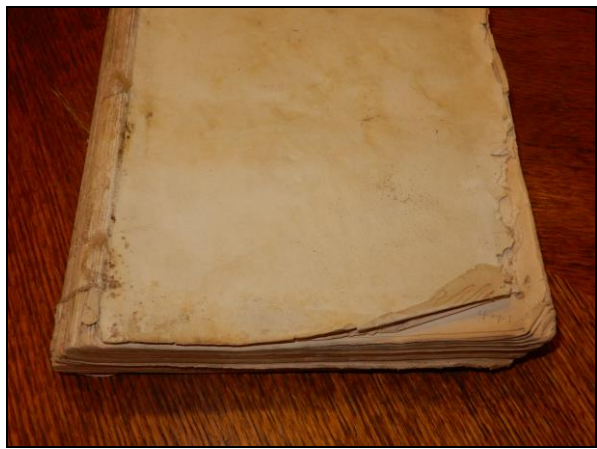
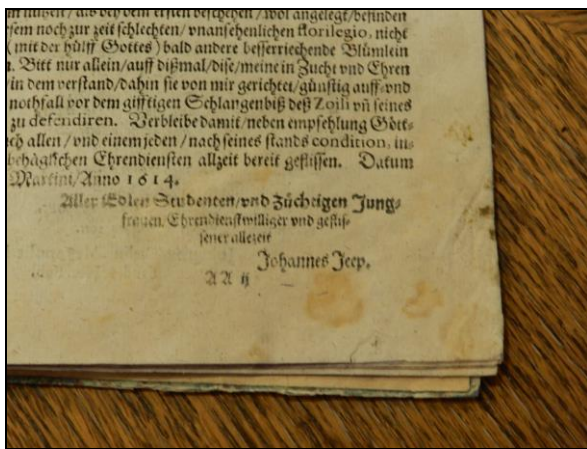

Állapot leírás:

A dokumentumok régebbi tárolási helyszínükön penészfertőzést szenvedtek el. Már száraz állapotúak voltak, de a fertőzöttség szintje nagymértékűnek bizonyult. A lapokon erős elszíneződéseket, penészfoltokat láthattunk. A penész által meggyengített lapszélek mállékonyak, hiányosak voltak.

Fertőzött állapotukban a dokumentumok nem voltak egészséges állománnyal egy légtérben tárolhatóak.

A kialakult fertőzés a dokumentumokra és az azokkal érintkező személyekre egyaránt rendkívül veszélyes volt.

Az elvégzett munkálatok:

1. Fertőtlenítés

A dokumentumokat budapesti fertőtlenítő állomásunkra szállítottuk, ahol légmentesen lezárt fóliasátorban fertőtlenítettük, folyékony formalin ultrahangos páráztatásával.

A kezelés után az alkalmazott vegyszert alapos szellőztetéssel távolítottuk el.

2. Száraz tisztítás

A dokumentumok laponkénti száraz tisztítását speciális, aktív szénszűrőkkel és HEPA-szűrővel felszerelt porszívókkal, valamint mikroszálás törőkendőkkel végeztük, eltávolítva a felületen lazán kötődő gombatelepeket, és egyéb szennyeződések.

Mivel a fertőtlenítés csak az élő fertőzést pusztítja el, a szennyeződésekben nagy számban maradhatnak életképes inaktív spórák. Ezek megfelelő körülmények között fejlődésnek és szaporodásnak indulhatnak, ezért az újra fertőződés veszélye csökkentése érdekében a száraz tisztítás elvégzése elengedhetetlen volt.

A kezelésekhez felhasznált idő: 60 munkaóra

A három dokumentumcsoport esetében a munkaidő ráfordítás összesen 125 munkaóra volt.

Budapest, 2023. augusztus 27.

Hajdu Zsófia Edit
Hajdu Zsófia Edit
okleveles restaurátor művész